

Bruselj, 1.10.2019
SWD(2019) 348 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

k

UREDBI KOMISIJE o določitvi zahtev za okoljsko primerno zasnovano gospodinjskih pomivalnih strojev v skladu z Direktivo 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 1275/2008

in razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 1016/2010

ter

DELEGIRANI UREDBI KOMISIJE o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem gospodinjskih pomivalnih strojev z energijskimi nalepkami

ter razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1059/2010

{C(2019) 1807 final} - {C(2019) 2123 final} - {SEC(2019) 336 final} -
{SWD(2019) 347 final}

Povzetek

Ocena učinka uredb o določitvi zahtev za okoljsko primerno zasnovano in označevanje z energijskimi nalepkami za gospodinjske pomivalne stroje ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1016/2010 in (EU) št. 1059/2010

A. Nujnost ukrepanja

Zakaj? V čem je težava?

Gospodinjski pomivalni stroji porabijo znatne količine električne energije in morajo izpolnjevati zahteve za minimalno energijsko učinkovitost in biti označeni z energijskimi nalepkami. Zaradi navedenih zahtev in tehnološkega razvoja je večina gospodinjskih pomivalnih strojev, ki so trenutno na trgu, uvrščena v najvišje tri kategorije energijske učinkovitosti (najmanj A+). Čeprav to dokazuje napredek, pa tudi pomeni, da potrošniki ne morejo več dovolj razlikovati med učinkovitostjo aparatov na trgu in bi se zato lahko odločili za nakup pomivalnega stroja iz kategorije A+, ne da bi se zavedali, da ta stroj ni izredno učinkovit, temveč je dejansko med najmanj učinkovitimi stroji, ki so trenutno na trgu. Ker zato učinkovitejši stroji nimajo tržne prednosti, tudi proizvajalci nimajo več spodbude za razvoj inovativnih in energijsko učinkovitih aparatov.

Kljub obstoječim zahtevam za okoljsko primerno zasnovano in označevanje z energijskimi nalepkami se skupna poraba gospodinjskih pomivalnih strojev v Uniji v zadnjih letih stalno povečuje, ta trend pa se bo po pričakovanjih nadaljeval tudi v prihodnje zaradi povečevanja stopnje njihove uporabe v gospodinjstvih EU. Zato je pomembno, da se posodobijo veljavne zahteve glede porabe energije in vode ter izkoristi tehnološki napredek za zavezitev povečevanja porabe.

V veljavni uredbi o okoljsko primerni zasnovi primanjkuje zahtev glede učinkovite rabe virov, na primer v zvezi s trajnostjo, popravljivostjo in možnostjo recikliranja, ki bi pripomogle k zasuku trenda skrajševanja povprečne življenjske dobe pomivalnih strojev in prispevale k doseganju ciljev krožnega gospodarstva. Vendar bi bilo možno tudi pomivalne stroje kot številne druge izdelke znatno izboljšati z vidika krožnega gospodarstva, na primer razpoložljivosti in cene rezervnih delov in njihove dobave, dostopa do informacij o popravilu in vzdrževanju ter lažje obdelave aparatov ob koncu njihove življenjske dobe, te ukrepe pa bi lahko postopoma uvedli z ukrepi na področju okoljsko primerne zasnove.

Cilj revizije zahtev za okoljsko primerno zasnovano gospodinjskih pomivalnih strojev je spodbuditi spremembo tržnih pogojev in optimizacijo aparatov, ki ne bi zavrla povečevanja njihovega prodora na trg EU, ki je bil zabeležen v zadnjih letih.

Kaj naj bi prinesla ta pobuda?

Predlagana revizija naj bi iz leta v leto zmanjšala skupno porabo energije teh proizvodov v celotni EU, in sicer bi bili doseženi prihranki električne energije v višini 2,1 TWh/leto in prihranki vode v višini 16 milijonov m³/leto. Prispevala bi tudi 0,14 % k cilju EU glede povečanja energijske učinkovitosti do leta 2030 in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v višini 0,7 Mt ekvivalenta CO₂/leto. Prav tako se pričakuje, da bo z zagotovitvijo, da bodo na voljo potrebni rezervni deli in informacije, olajšala popravila in obdelavo ob koncu življenjske dobe.

Potrošnikom bo olajšala izbiro najučinkovitejših aparatov, zaradi česar se bo zmanjšala poraba energije in vode med njihovo uporabo.

Predlagana revizija zahtev za okoljsko primerno zasnovano bi morala spodbuditi nadaljnji tehnološki razvoj, ukrepi na področju učinkovite rabe virov pa bi morali zagotoviti boljše in cenejše možnosti popravil, s čimer bi se podaljšala življenjska doba izdelkov, povečali prihranki za potrošnike in prihodki serviserjev ter pozitivno prispevalo k doseganju ciljev krožnega gospodarstva.

Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?

Brez harmoniziranih zahtev na ravni EU bi države članice ponovno uvedle nacionalne zahteve za minimalno energijsko učinkovitost posameznih izdelkov v okviru svojih energetske in okoljske politik. To bi ogrozilo prosti pretok blaga in povečalo stroške doseganja skladnosti za podjetja iz EU. Obstaja jasna dodana vrednost zahtev za minimalno energijsko učinkovitost in energijsko nalepko na ravni EU. Poleg tega je v primeru pomivalnih strojev revizija ukrepov na področju okoljsko primerne zasnove in označevanja z energijskimi nalepkami pomembna za EU, ker:

- bi revidirane zahteve za minimalno energijsko učinkovitost morale ohraniti zagon pri doseganju tehnološkega napredka pri pomivalnih strojih, ki se dajejo na enotni trg EU;
- bi se morale nove zahteve za okoljsko primerno zasnovano navezovale na še neregulirane vidike učinkovitosti, kot so učinkovita raba virov, popravljivost in trajnost strojev, ti pa bi morali biti harmonizirani po celotni EU.

B. Rešitve

Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?

V oceni učinka so bile obravnavane naslednje možnosti:

- možnost politike O: stanje brez sprememb, ki je uporabljeno kot izhodišče za to oceno: nobenih novih ukrepov, sedanji predpisi na področju gospodinjstvih pomivalnih strojev ostane nespremenjena;
- možnost politike A: kombinacije bolj ambicioznih zahtev glede energijske učinkovitosti na podlagi okoljsko primerne zasnove in označevanja z energijskimi nalepkami (možni so različni scenariji);
- možnost politike B: kombinacije manj ambicioznih zahtev glede energijske učinkovitosti na podlagi okoljsko primerne zasnove in označevanja z energijskimi nalepkami (možni so različni scenariji);
- možnost politike C: poleg zahtev iz možnosti A in B še zahteve za okoljsko primerno zasnovo v zvezi z učinkovito rabo virov (upoštevani so trije scenariji).

Najučinkovitejša možnost z vidika energijske učinkovitosti, učinkovite rabe virov in prihrankov stroškov je kombinacija: (i) strožjih zahtev za okoljsko primerno zasnovo v zvezi z energijsko učinkovitostjo za večje aparate v okviru druge stopnje, ki bo začela veljati leta 2024, (ii) kategorije energijskih nalepk v (nesorazmerno) majhnih razmikih ter (iii) zahteve za učinkovito rabo virov v zvezi z razpoložljivostjo rezervnih delov in informacij o popravilu. Ta možnost je bila izbrana kot prednostna.

Kdo podpira katero možnost?

Zainteresirane strani sicer niso podale komentarjev na vse podrobno razdelane kombinacije ukrepov v različnih scenarijih, so pa izrazile mnenje o tem, katerim možnostim bi dale prednost.

Možnost A ustreza ravni ambicij, ki jo priporočajo nekatere države članice, potrošniške organizacije in okoljevarstvene nevladne organizacije, medtem ko so nekatere zainteresirane strani iz industrije imele pomisleke glede strožjih ukrepov na področju energijske učinkovitosti. Ti pomisleki so bili upoštevani s postopnim uvajanjem ukrepov s poznejšim datumom začetka uporabe. Druge države članice in zainteresirane strani iz industrije so podprle možnost B, ki pa so ji nasprotovale druge zainteresirane strani, vključno s potrošniškimi organizacijami in okoljevarstvenimi nevladnimi organizacijami. Izraženi so bili pomisleki glede izvršljivosti nekaterih zahtev v zvezi z učinkovito rabo virov iz možnosti C, obenem pa tudi podpora za njihovo vključitev. S preudarnim pristopom bi jih bilo verjetno mogoče uvesti brez težav.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Do leta 2030 bi morala prednostna možnost prinesiti:

- prihranke električne energije v višini 2,06 TWh/leto in prihranke vode v višini 16 milijonov m³/leto, kar bi pomenilo 0,14 % prispevka k cilju EU glede povečanja energijske učinkovitosti do leta 2030;
- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v višini 0,7 Mt ekvivalenta CO₂/leto;
- 18 milijonov EUR neto prihrankov stroškov za potrošnike (ob upoštevanju višje nakupne cene);
- dodatne prihodke za podjetja v višini 4 milijarde EUR na leto, s tem pa bi se ustvarilo 11 000 dodatnih delovnih mest v predelovalni industriji EU in dodatnih 34 000 v maloprodajnem sektorju;
- ohranitev konkurenčnosti industrije EU in njene vodilne vloge v proizvodnji visokokakovostnih izdelkov;
- spodbujanje inovacij za učinkovitejše pomivalne stroje ter
- večje prihodke in dobiček za neodvisna podjetja (kot so MSP), ki delujejo na področju popravil in obnove izdelkov.

Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Dobaviteljem bo v šestmesečnem obdobju „prekrivanja“ nastalo 3,2 milijona EUR stroškov za zagotavljanje dveh vrst energijskih nalepk (ene v skladu z veljavno ureditvijo in druge v skladu z novimi ukrepi). Prodajalcem bodo verjetno nastali enkratni stroški v višini 0,3 milijona EUR zaradi ponovnega označevanja z nalepkami približno 2,5 % razstavljenih izdelkov.

Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?

Glej že omenjene stroške in koristi. Noben proizvajalec pomivalnih strojev v EU, razen na nižnjih trgih, ni MSP. Med MSP ali mikropodjetja spadajo številna neodvisna podjetja, ki se ukvarjajo s popravili, ki pa bodo predvidoma imela koristi od zahtev v zvezi s popravljivostjo.

Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?

Ne, stroški organov za nadzor trga bodo ostali približno enaki. Stroške izvrševanja uredb je težko oceniti, po pričakovanjih pa naj bi upravno breme s pomočjo zbirke podatkov o izdelkih ostalo na nizki ravni.

Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?

Da, prednostna možnost bo po pričakovanjih pozitivno učinkovala na konkurenčnost in inovacije v EU ter na tržne pogoje za razvoj neodvisnih popravil, s čimer bi se zagotovili večji prihranki virov.

D. Spremljanje

Kdaj se bo politika pregledala?

Pregled se opravi najpozneje 5 let po začetku veljavnosti.